

Vastineet 14/01/2026

LIITE.

Vastineet Korteperän tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmisteluvaiheessa saatuun palautteeseen

Yleiskaavan valmisteluaineisto oli julkisesti nähtävillä 12.2.-21.3.2025 välisen ajan.

12 kpl lausuntoja ja 3 kpl mielipiteitä:

Lausunnot

1.) Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos 24.1.2025	1
2.) Fintraffic Lennonvarmistus Oy 24.1.2025	2
3.) Traficom 5.3.2025	2
4.) Pohjois-Pohjanmaan museo/arkeologia 11.3.2025	3
5.) Pohjois-Pohjanmaan museo/rakennettu kulttuuriympäristö 18.3.2025	6
6.) Fingrid 18.3.2025.....	7
7.) Ilmatieteen laitos 19.3.2025	7
8.) Nivalan kaupunki 17.3.2025.....	8
9.) Haapajärven Vesi Oy 20.3.2025	9
10.) Pohjois-Pohjanmaan liitto 20.3.2025.....	9
11.) Haapajärven Eräveikot ry 21.3.2025.....	15
12.) Luonnonvarakeskus LUKE 28.3.2025	15

Mielipiteet

1.) Yksityishenkilö 21.3.2025	17
2.) Yksityishenkilö 21.3.2025	17
3.) Yksityishenkilö 21.3.2025	18

Vastineet palautteeseen:

1.) Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos 24.1.2025

Haapajärven kaupunki on esittänyt Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitokselle lausuntopyynnön Korteperän tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmisteluaineistosta.

Vastineet 14/01/2026

Infinergies Finland Oy suunnittelee tuulivoimapuiston rakentamista Haapajärven kaupungin keskustan koillispuolelle olemassa olevien Sauviinmäen, Ristiniityn ja Välikankaan tuulivoimapuistojen väliselle alueelle. Hankealueelle suunnitellaan yhteensä enintään 18 uuden tuulivoimalan rakentamista. Tuulivoimaloiden suunniteltu kokonaiskorkeus on enintään 320 m ja yksikköteho n. 6-10 MW. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan kolmea eri vaihtoehtoa.

Pelastusviranomaisen on tutustunut aineistoon ja pyytää huomioimaan tämän lausunnon liitteenä olevan Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen ohjeen tuulivoimapuiston suunnitteluun ja rakentamiseen.

Pelastuslaitos antaa tarkemmat tuulivoimaloiden riskienhallintaan ja operatiivisiin toimintaedellytyksiin liittyvät lausunnot pyynnöstä rakennuslupavaiheessa.

Vastine:

Merkitään tiedoksi. Huomioidaan pelastuslaitoksen ohje tuulivoimapuiston jatkosuunnittelussa.

2.) Fintraffic Lennonvarmistus Oy 24.1.2025

Fintraffic Lennonvarmistus Oy vastaa Suomen ilmatilan käytön hallinnasta sekä lentoreitti- ja lennonvarmistuspalveluista 22 lentoasemalla Suomessa. Toimintamme lähtökohtana on aina lentoliikenteen turvallisuus, lentojen sujuvuus ja säännöllisyys.

Ilmailulaki määrää lentoesteistä siten, että rakennelma tai laite ei saa häiritä ilmailua palvelevia laitteita tai lentoliikennettä tai aiheuttaa muutoin vaaraa lentoturvallisuudelle. Ilmailulain 1.10.2023 voimaantuneen muutoksen mukaisesti Liikenne- ja viestintävirasto selvittää osana lentoestelupaprosessia lentoesteen vaikutukset lentoliikenteen sujuvuudelle ja lentopaikan pitäjälle.

Vastine:

Merkitään tiedoksi. Täydennetään kaavaselostuksessa lausunnossa esille nostettujen asioiden osalta.

3.) Traficom 5.3.2025

Haapajärven kaupunki on pyytänyt lausuntoa koskien Korteperän tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmisteluaineistoa.

Haapajärven Korteperän tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmisteluvaiheen kaavaselostuksen kohdassa 7.3 on mainittu lentoesteluvan hakemisesta. Lentoestelupaa haetaan Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta, joka hakee tarvittaessa lentoestelausunnot tarvittavilta tahoilta, kuten ilmaliikennepalvelujen tarjoajalta.

Vastine:

Merkitään tiedoksi. Tarkistetaan kuvaus menettelystä kaavaselostukseen.

Vastineet 14/01/2026

4.) Pohjois-Pohjanmaan museo/arkeologia 11.3.2025

Haapajärven kaupunki on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museon lausuntoa koskien Korteperän tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnosta. Tämä museon lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä.

Infinergies Finland Oy suunnittelee Haapajärven Korteperän alueelle tuulivoimapuistoa. Hankkeen kaava-alue (noin 1700 ha) sijaitsee Haapajärven kaupungin itäosassa. Suunnittelualueelle suunnitellaan enintään 18 voimalan suuruista tuulivoimapuistoa, jossa voimaloiden yksikköteho tulisi olemaan noin 6–10 MW ja maksimikorkeus on 320 metriä. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan kolmea vaihtoehtoa. Yleiskaava laaditaan alueidenkäyttölain (aiemmin maankäyttö- ja rakennuslaki) 77 a §:n mukaisena tuulivoimaosayleiskaavana, jolloin yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan rakennuslupien myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueilla. Hankkeen edellyttämä kaavoitus sekä ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) toteutetaan erillismenettelynä.

Hankealueelle ja voimajohtolinjoille on tehty arkeologinen inventointi vuonna 2023 (Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu). Arkeologinen inventointi on riittävä tälle hankkeelle. Inventoinnin jälkeen hankealueelta tunnetaan 14 muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettua kiinteää muinaisjäännöstä ja yksi muu kohde.

Kiinteät muinaisjäännökset ja niiden muinaisjäännöstunnukset:

1. Hevoskorpi pohjoinen (1000048206), tervahauta
2. Tuohikorpi (1000048207), tervahauta ja kiuas
3. Palokan Hautakangas (1000048218), tervahauta ja kiuas
4. Näsiäkangas länsi (1000048227), tervahauta
5. Korteperä länsi 1 (1000048210), pyyntikuopat
6. Korteperä länsi 2 (1000048214), tervahauta
7. Hevoskorpi etelä (1000048208), tervahauta
8. Korteperä länsi 3 (1000048215), tervahauta ja kiuas
9. Pykälö länsi (1000048216), tervahauta, kuopat
10. Kauhistus (1000044754), tervahauta
11. Pykälö etelä (1000047410), tervahauta
12. Korteperä kaakko (1000048226), tervahauta
13. Lamminkangas 1 (1000048219), pyyntikuopat
14. Lamminkangas 2 (1000048220), hiilimiilu

Muu kohde ja sen kohdetunnus:

1. Pykälö (1000048228), historiallinen asuinpaikka

On huomattava, että nyt tarkasteltavia sähkönsiirtoreittejä on inventoitu myös muiden hankkeiden yhteydessä, jolloin sähkönsiirtoreiteiltä SVE A ja SVE B on havaittu kolme kiinteää muinaisjäännöstä. Nämä kohteet tulee lisätä kaavaselistuksen muinaisjäännöksiä käsittelevään taulukkoon (s.57), koska taulukossa on esitetty myös muut sähkönsiirtoreiteillä sijaitsevat muinaisjäännökset.

Vastineet 14/01/2026

Muinaisjäännökset ovat:

1. Hutuli 1 (1000047831), SVE B, 2 tervahautaa
2. Hutuli 2 (1000047828), SVE B, tervahauta
3. Mustikkaperä (1000046826), SVE A, tervahauta

Muinaisjäännökset on merkitty kaavakartalle muinaisjäännöskohdemerkinnällä sm ja osa-aluetta kuvaavalla pistekatkoviivalla sekä niihin liittyvällä indeksinumerolla. Muinaisjäännöstä koskevasta kaavamääräyksestä tulee kohta ”Kaikista aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista tulee pyytää aluevastuumuseon tai museoviranomaisen lausunto” muuttaa muotoon ”Kaikista aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon (Pohjois-Pohjanmaan museo) lausunto”. Museo suosittelee, että kaavamääräyksen kohdelistaan lisättäisiin kohteiden muinaisjäännöstunnukset kohteiden tunnistamisen varmistamiseksi.

Kohde Pykälö on merkitty karttaan pystyviivoituksella. Siihen liittyvä kaavamääräys on asianmukainen.

Yleiskaavamääräyksiin tulee lisätä, että muinaisjäännökset tulee huomioida luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden lisäksi tuulivoimaloiden, tuulivoimaloiden huolto- ja rakentamisten sekä nykyisten perusparannettavien teiden ja maakaapeleiden sijoittamisessa. Yleiskaavamääräyksiin pyydetään myös lisäämään maininta tarpeesta merkitä muinaisjäännökset maastoon ennen rakentamistoita, jotta niihin ei kohdistu vaurioita.

Kaavaselostuksessa käsitellään arkeologista kulttuuriperintöä luvussa 3.5, jossa esitellään arkeologisen selvityksen tuloksia ja muinaisjäännöksistä on karttaesitys ja taulukko. Hankkeen vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön on arvioitu suppeasti luvussa 8.3.

Muinaisjäännöksiä käsittelevässä taulukossa (s.57) on listattu kaava-alueella ja sähkönsiirtoreiteillä sijaitsevat arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet. Taulukkoon tulee lisätä kohteiden muinaisjäännöstunnukset. Taulukosta tulee käydä ilmi myös kohteiden lajit, eli onko kyseessä kiinteä muinaisjäännös, muu kulttuuriperintökohde vai muu kohde. Taulukkoon tulee myös lisätä kohteiden etäisyydet voimaloihin, tielinjoihin, kaapelointeihin yms. muuttuvaan maankäyttöön.

Tuulivoimalat on mahdollista sijoittaa mihin tahansa kohtaan tv-alueella. Tämän vuoksi vaikutusten tarkastelualueena tulee olla tv-alue, ei voimalan keskipiste. Etäisyydet tulee siis mitata muinaisjäännösalueen rajasta tv-alueen ulkorajaan. Myös tielinjojen ja sähkölinjojen vaikutusalue ulottuu keskilinjaa laajemmalle. Hankkeessa rakennettavien huoltoteiden ajoradan leveys on vähintään 4,5-5 metriä ja puustosta vapaaksi raivattava alue noin 10-20 metriä leveä. Tämän lisäksi tiealueeseen kuuluu myös mahdolliset levennykset, ojat ja läjitysalueet sekä kaapelikaivannot, joiden leveys on noin 1-2 metriä. Kaapelikaivannot vaativat käytännössä mainittua isomman tilan rakentamisen ajaksi.

Tuulivoimapuiston alueella muuttuvan maankäytön läheisyydessä sijaitsee puolen tusinaa kohdetta. Kohde sm-17 rajautuu ohjeelliseen tuulivoimalan sijaintiin T15, ja kohde sm-16 miltei voimalan T13 tv-alueeseen. Kohde sm-6 rajautuu parannettavaan/ohjeelliseen uuteen tielinjaan ja kohteen sm-11 lähelle on osoitettu uusi tielinja. Lisäksi kohteet sm-2 ja sm-9 sijaitsevat noin 20 metrin etäisyydellä parannettavasta tiestä. Kaavaselostuksessa tulee arvioida ainakin kyseisten kohteiden osalta hankkeen vaikutukset muinaisjäännöksiin

Vastineet 14/01/2026

tarkemmin. Esimerkiksi karttaleikkeet, kohteen kuvaus suhteessa muuttuvaan maankäyttöön ja kuvaus ja miten vaikutuksia pyritään minimoimaan kyseisten kohteiden osalta, havainnollis- taisivat muinaisjäännösten suhdetta muuttuvaan maankäyttöön. Museo edellyttää, että vaikutusten arvioinnissa huomioidaan arkeolo- gisen kulttuuriperinnön kohteet alakohteineen koko siihen kuuluvan muinaisjäännösalueen alueelta.

Arkeologiseen kulttuuriperintöön kohdistuvissa vaikutuksissa tulee huomioida tuulivoimaloiden sijainnin, tiestön, sähköaseman ja maakaapelilinjojen lisäksi mahdolliset maa-aineksen ottopaikat ja mahdolliset maan läjityspaikat sekä väliaikaiset nosto-, varastointi-, pysäköinti- ja työmaaparakkialueet. Kyseiset rakentamis- toimenpiteet tulee ottaa huomioon arvioitaessa hankkeen suoria ja epäsuoria vaikutuksia muinaisjäännök- siin. Myös väliaikainen toiminta, kuten ajoreitit tai hakkuut, voivat vahingoittaa tai tuhota arkeologista kult- tuuriperintöä.

Hankkeen vaikutusten minimoimiseksi voimaloiden, sähköasemien, maakaapelireittien, tielinjojen, voima- johtoreiteillä, sen lähialueella ja kulkureittien läheisyydessä sijaitsevat arkeologisen kulttuuriperinnön koh- teet tulee merkitä maastoon ennen rakennustöiden aloittamista ja niiden ajaksi. Asia tulee tuoda esille kaa- vaselostuksen luvussa 8.3 Vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön. Kaava-alueella sijaitsevista muinais- jäännöksistä maastoon tulee merkitä ainakin kohteet sm-6, sm-11, sm-16 ja sm-17. Asiaa tulee kuitenkin tarkastella uudelleen tiestön ja kaapelointisuunnitelmien tarkentuessa. Vaikutusten minimoimiseksi tulee hakkuissa jättää pitkät kannot rakennustoimien vaikutusalueilla sijaitsevien kohteiden ympärille. Tämä aut- taa kohteita erottumaan maastosta työskentelyn aikana ja ne on myös helpompi merkitä maastoon.

Museo muistuttaa, että kaikki arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet eivät välttämättä ole inventoinnista huolimatta tiedossa: inventoinnissa on voinut jäädä havaitsematta kohteita, sillä kaikilla arkeologisilla koh- teilla ei ole maan pinnalle erottuvia rakenteita, ja hankealuetta ja linjoja on inventoitu ainoastaan potentiaa- lisilta kohdin. Esimerkiksi ei voida sulkea kokonaan pois mahdollisuutta, etteikö esimerkiksi soissa voisi olla sellaisia rakenteita tai löytöjä, jotka kuuluvat arkeologiseen perintöön ja ovat muinaismuistolain tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muinaisesineitä, mutta joita inventoinneissa ei ole mahdollista havaita. Tämän vuoksi Pohjois-Pohjanmaan museo muistuttaa myös, että mikäli työtä suoritettaessa tavataan kiinteä mui- naisjäännös (esimerkiksi kiveyksiä, kuoppia, perustuksia, tms. rakenteita) tai irtaimia muinaisesineitä, tulee työt muinaisjäännöksen kohdalla keskeyttää ja työn johdon viipymättä saatettava asia Pohjois-Pohjanmaan alueellisen vastuumuseon tietoon tarpeellisia toimenpiteitä varten ([kulttuuriymparisto.ppm @ouka.fi](mailto:kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi)).

Vastine:

- Täydennetään kaavaselostuksen taulukkoa kolmen sähkönsiirtoreiteille sijoittuvan kiinteän mui- naisjäännöksen osalta lausunnossa esille nostetulla tavalla.
- Tarkistetaan muinaisjäännöksiin liittyvää kaavamääräystä lausunnossa mainitulla tavalla.
- Täydennetään kaavamääräysten kohdelistaan kohteiden muinaisjäännöstunnukset. Lisätään mui- naisjäännöstunnukset myös kaavaselostuksen taulukkoon.
- Täydennetään yleiskaavamääräyksiä lausunnossa esille nostetulla tavalla.
- Yleiskaavan vaikutusten arviointia täydennetään kaavaehdotusvaiheessa. Huomioidaan arvioinnin täydentämisessä lausunnossa esille nostetut arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvät asiat.
- Merkitään tiedoksi. Täydennetään kaavaselostusta lausunnossa esille nostettujen asioiden osalta.

Vastineet 14/01/2026

5.) Pohjois-Pohjanmaan museo/rakennettu kulttuuriympäristö 18.3.2025

Haapajärven kaupunki on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museon lausuntoa koskien Korteperän tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmisteluaineistoa. Tämä museon lausunto koskee arvokkaita maisema-alueita ja rakennettua kulttuuriympäristöä.

Infinergies Finland Oy suunnittelee tuulivoimahanketta Haapajärven Korteperän alueelle. Hankealue sijaitsee kaupungin keskustan koillispuolella, olemassa olevien Sauviinmäen, Ristiniityn ja Välikankaan tuulivoimapuistojen välisellä alueella. Kaava-alueen rajalta etäisyys Haapajärven keskustaan on noin 5 kilometriä, Pyhäjärven keskustaan noin 23 km ja Kärsämäen keskustaan noin 22 km. Hankealueen pinta-ala on noin 1 700 hehtaaria. Suunniteltujen tuulivoimaloiden pyyhkäisykorkeuden maksimi on 320 metriä ja yhden tuulivoimalan yksikköteho enintään 10 megawattia.

Suunniteltuja vaihtoehtoja on kolme: VE0 hanketta ei toteuteta, VE1 18 voimalaa ja VE2 11 voimalaa. Hankkeen sähkönsiirron toteuttamista tutkitaan sekä maakaapeleina että 110 kV:n ilmajohtona, 0-vaihtoehtoon lisäksi on kolme muuta toteutusvaihtoehtoa.

Yleiskaava laaditaan alueidenkäyttölain (aiemmin maankäyttö- ja rakennuslaki) 77 a §:n mukaisena tuulivoimaosayleiskaavana, jolloin yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan rakennuslupien myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueilla. Hankkeen edellyttämä kaavoitus sekä ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) toteutetaan erillismenettelynä.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa suunnittelualueen länsiosa sijoittuu tuulivoimaloiden alueelle (tv-1 356). Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan viranomaisehdotuksessa Korteperän hankealueelle ei ole merkitty tuulivoima-aluetta. Yleiskaavan valmisteluaineistossa on tunnistettu hankealueen vaikutusalueelle sijoittuvat arvokkaat maisema- ja rakennetun kulttuuriympäristön alueet ja kohteet. Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Kalajokilaakson viljelymaisemat sijaitsee lähimmillään noin 5 km etäisyydellä suunnittelualueen länsipuolella ja lähin maakunnallisesti arvokas maisema-alue, Ylipään – Karjalahdenrannan kulttuuri- maisemat Kalajokivarressa, noin 6-7- km etäisyydellä. Lisäksi noin 14-22 km etäisyydellä hankealueesta sijaitsee seitsemän muuta maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Lähin valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö, Haapajärven kirkkoranta, sijaitsee noin 6 km etäisyydellä hankealueesta. Haapajärven taajamassa noin 1,8–7 km päässä suunnittelualueen lähimmistä osista sijaitsee lukuisia maakunnallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita ja aluekokonaisuuksia. Maakunnallisesti arvokkaita alueita ja kohteita on myös Kalajokivarsilla, Kalajokeen, Settijärven ja Hautaperän tekojärven laskevien piennempien jokien varsilla sekä Haapajärveltä Pyhäjärvelle johtavan maantien tuntumassa.

YVA-selostuksessa todetaan, että Haapajärven Korteperän aiheuttamat merkittävimmät kielteiset vaikutukset ovat maisemallisia. Hankealueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla luonnontilaisilla avoimilla suo- ja järvialueilla maisemavaikutukset muodostuvat suuriksi. Vaikutukset arvioidaan suuriksi myös valtakunnallisesti arvokkaaseen Kalajokilaakson viljelymaisemaan ja maakunnallisesti arvokkaaseen Ylipään-Karjalahdenrannan kulttuurimaisemaan. Kohtalaisia vaikutuksia aiheutuu myös Settijärven rantamaisemalle, Haapajärven Koivuhaan viljelymaisemalle sekä valtakunnallisesti arvokkaalle Haapajärven kirkkorannalle. Vaikutukset ilmenevät erityisesti avoimissa maisemissa paikoilla, joilta avautuu näkymiä tuulivoima-alueen suuntaan.

Vastineet 14/01/2026

Pohjois-Pohjanmaan museo katsoo, että kaavaluonnoksessa on tunnistettu ja arvioitu riittävällä tavalla hankkeen vaikutuksia arvokkaisiin maisema-alueisiin ja rakennettuun kulttuuriympäristöön. Museolla ei ole huomautettavaa Korteperän tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmisteluaineistosta.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

6.) Fingrid 18.3.2025

Kitämme lausuntopyynnöistä.

Meillä ole lausuttavaa nähtävillä olevista materiaaleista.

Muistutamme, että Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

YVA-asiakirjat sekä yleiskaavat ja asemakaavat, joissa on Fingridin voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnot osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi.

Muiden kuin Fingridin omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

Vastine:

Merkitään tiedoksi. Kaavaan liittyen pyydetään tarvittavat lausunnot myös muiden voimajohtojen omistajilta.

7.) Ilmatieteen laitos 19.3.2025

Infinergies Finland Oy suunnittelee tuulivoimahanketta Haapajärven kaupungissa sijaitsevalle Korteperän alueelle. Tarkoitus on rakentaa enintään 18 tuulivoimalaa. Alue on pinta-alaltaan noin 1700 hehtaaria. Suunniteltujen tuulivoimaloiden napakorkeus on noin 200 metriä, roottorin halkaisija noin 200 metriä ja voimaloiden pyyhkäisykorkeuden maksimi 320 metriä.

Haapajärven kaupunki on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Korteperän tuulivoimapuiston osayleiskaavan aineistosta.

Ilmatieteen laitos on perehtynyt suunnitelmaan ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kuten on todettu aikaisemmassa lausunnossa 12.06.2023 (219/03.00.02/2023), Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Korteperän tuulivoimapuiston kaavaselostukseen, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä

Vastineet 14/01/2026

laitoksen säätutkasta. Ilmatieteen laitos myös toistaa huolensa tuulivoimaloiden yhteisvaikutuksen aiheuttamasta häiriökaiusta ja sen vaikutuksesta alueen säätutkamittausten saatavuuteen tulevaisuudessa.

Vastine:

Merkitään tiedoksi. Täydennetään kaavaselostusta tuulivoimapuistojen säätutkamittausten saatavuuteen kohdistuvien yhteisvaikutusten osalta.

8.) Nivalan kaupunki 17.3.2025

Haapajärven kaupungin Korteperän alueelle on suunnitteilla tuulivoimapuisto. Hanketta varten laaditaan osayleiskaava. Yleiskaava laaditaan alueidenkäyttölain (aiemmin maankäyttö- ja rakennuslaki) 77 a §:n mukaisena tuulivoimaosayleiskaavana, jolloin yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan rakennuslupien myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueilla. Hanketta suunnittelee Infinergies Finland Oy. Suunnittelualue sijaitsee kaupungin keskustan koillispuolella olemassa olevien Sauviinmäen, Ristiniityn ja Välikankaan tuulivoimapuistojen välisellä alueella. Etäisyyttä Nivalan keskustaan tulee n. 22 km. Lähialueelle sijoittuu myös useita muita jo toteutettuja tai suunnitteilla olevia tuulivoimapuistoja.

Suunnittelualueelle suunnitellaan enintään 18 voimalan suuruista tuulivoimapuistoa, jossa voimaloiden yksikköteho tulisi olemaan noin 6–10 MW. Voimaloiden napakorkeus on noin 200 metriä, roottorin halkaisija noin 200 metriä ja voimaloiden pyyhkäisykorkeuden maksimi 320 metriä. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan kolmea vaihtoehtoa. Hankkeeseen liittyen toteutetaan myös ympäristövaikutusten arviointimenettely.

Sisäinen sähkönsiirto tuulivoimapuistossa toteutetaan keskijännitteisillä (20-45 kV) maakaapeleilla. Ulkoinen sähkönsiirto tuulivoimapuistoon rakennettavasta 110 kV sähköasemasta liityntäpisteeseen toteutetaan joko ilmajohdoilla tai maakaapeleilla. Suunnittelualueelta on tutkittu kolmea eri sähkönsiirron reittivaihtoehtoa. Kaksi vaihtoehtoista sijoittuu suunnittelualueen länsipuolelle ja liittyy Pysäysperän sähköasemalle Haapajärvellä. Kolmas vaihtoehto sijoittuu suunnittelualueen eteläpuolelle, jossa voimajohto liitettäisiin Elenian 110 kV voimajohtoon välillä Pyhäjärvi-Haapajärvi.

Valmistelijan ehdotus

Nivalan kaupungilla ei ole huomauttamista Korteperän tuulivoimayleiskaava-aineistosta.

Päätösesitys

Kaupunginhallitus hyväksyy valmistelijan ehdotuksen.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

Vastineet 14/01/2026

9.) Haapajärven Vesi Oy 20.3.2025

Alue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Parkkilan vesiosuuskunnan vanha ottolähde on sijainnissa X 7077133.233 Y 420961.024 (ETRS TM35 FIN). Kyseinen lähde ei enää ole käytössä huonon vedenlaadun vuoksi.

Haapajärven Vesi Oy:llä ei ole huomautettavaa Korteperän tuulivoimaosayleiskaavaan.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

10.) Pohjois-Pohjanmaan liitto 20.3.2025

Taustaa

Hankkeesta vastaava Infinergies Finland Oy suunnittelee enintään 18 voimalan tuulivoimahanketta Haapajärven kaupungissa sijaitsevan Korteperän alueelle. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus olisi enintään 320 metriä ja yksikköteho enintään 10 MW. Noin 1700 hehtaarin kokoinen suunnittelualue sijaitsee reilu viisi kilometriä Haapajärven keskustasta koilliseen. Aivan Korteperän tuulivoimapuiston suunnittelualueen lounaispuolella sijaitsee toiminnassa oleva Sauviinmäen tuulivoimapuisto. Ristiniityn ja Välikankaan tuulivoimapuistot sijoittuvat noin neljä kilometriä Korteperän suunnittelualueelta koilliseen ja kaakkoon.

Tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinnan tavoitteena on mahdollistaa tuulivoimapuiston rakentaminen alueelle. Osayleiskaava laaditaan alueidenkäyttölain 77 a §:n mukaisena kaavana siten, että rakennusluvut voidaan myöntää suoraan osayleiskaavan perusteella.

Haapajärven tekninen lautakunta päätti 10.8.2022 § 74 käynnistää oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laatimisen Korteperän alueelle ja kokouksessaan 20.4.2023 § 116 kuuluttaa Korteperän tuulivoimapuiston osayleiskaavan vireille sekä asettaa osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville koko kaavaprosessin ajaksi ja kokouksessaan 21.1.2025 § 4 asettaa Korteperän tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineiston nähtäville 12.2.-21.3.2025 väliseksi ajaksi.

Kaavoituksen rinnalla on käynnissä erillisenä prosessina YVA-lain (252/2017) ja YVA-asetuksen (277/2017) mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely. Osayleiskaavojen laadinnassa hyödynnetään YVA-menettelyn yhteydessä tehtyjä selvityksiä ja ympäristövaikutusten arviointeja. Korteperän tuulivoimaosayleiskaavan luonnos perustuu YVA-menettelyssä tutkittavaan laajimpaan hankevaihtoehtoon VE 1.

Suunnittelualueelta tutkitaan kolmea eri sähkönsiirron reittivaihtoehtoa. Kaksi vaihtoehtoa sijoittuu suunnittelualueen länsipuolelle ja liittyy Pysäysperän sähköasemalle Haapajärvelle. Kolmas vaihtoehto sijoittuu suunnittelualueen eteläpuolelle, jossa voimajohto liitettäisiin Elenian 110 kV voimajohtoon välillä Pyhäjärvi-Haapajärvi.

Lausunto

Vastineet 14/01/2026

Pohjois-Pohjanmaan liitto on osallistunut hankkeen YVA-menettelyn ennakkoneuvotteluun 2.11.2022 ja osayleiskaavoituksen 1. viranomaisneuvotteluun 15.2.2024 sekä antanut lausunnot Korteperän tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta ja tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 13.6.2023.

Maakuntakaava muodostaa keskeisen lähtökohdan seudullisesti merkittävien tuulivoimahankkeiden suunnittelulle. Kaavan tavoitteena on tuulivoimarakentamisen kokonaisuuden ohjaaminen ja vaikutusten hallinta koko maakunnan tasolla. Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen huomioiminen edellyttää, että kaavan tavoitteet, periaatteet, kaavassa osoitettujen alueiden rajaamisen perusteet ja kaavan suunnittelumääräykset otetaan tarkemmassa suunnittelussa huomioon.

Maakuntakaavassa osoitetut tuulivoima-alueet ovat ensisijaisia seudullisten tuulivoima-alueiden sijoittamispaikkoja. Maakuntakaava on luonteeltaan yleispiirteisin alueidenkäytön suunnitelma; siinä esitettyjen tuulivoima-alueiden rajaukset täsmentyvät kuntakaavan yhteydessä laadittavan YVA-menettelyn ja muiden vaikutustarkastelujen perusteella. Maakuntakaavan joustavuudesta johtuen kuntakaavaratkaisu voi riittäväillä selvityksillä perustellen erota maakuntakaavassa osoitetuista tv-alueiden rajauksista. Hankekohtaiset maakuntakaavaa tarkemmat selvitykset, ympäristövaikutusten arviointi (YVA), mukaan lukien yhteisvaikutusten arviointi ovat ratkaisevina tekijöinä tässä arvioinnissa. Käytännössä osa kuntakaavassa esitetyistä tuulivoimaloista voi sijoittua maakuntakaavan tv-alueen ulkopuolelle, mikäli eroavaisuus on yksityiskohtaisemmassa kaavassa perusteltu siinä laadituilla, maakuntakaavatasoa tarkemmilla selvityksillä ja vaikutusten arvioinnilla. Tuulivoimaosayleiskaava ei saa kuitenkaan olla ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa, eikä kaava saa vaikeuttaa maakuntakaavan toteuttamista.

Hankkeen suhde voimassa oleviin maakuntakaavoihin

Pohjois-Pohjanmaalla on neljä lainvoimaista maakuntakaavaa: 1.-3. vaihemaakuntakaavat ja Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava. Voimassa olevan alueidenkäyttölain mukaisesti maakuntakaava ohjaa seudullisesti merkittävää eli lainvoimaisten maakuntakaavojen osalta vähintään kymmenen voimalaa käsittävän hankkeen tuulivoimarakentamista.

Korteperän tuulivoimapuiston valmisteluvaiheen kaava-asiakirjoissa on kuvattu kattavasti lainvoimaissa vaihemaakuntakaavoissa suunnittelualueelle, sähkönsiirtoreiteille ja niiden läheisyyteen osoitetut kaavamerkinnät ja suunnittelumääräykset sekä arvioitu hankkeen suhdetta näihin. Korteperän tuulivoimapuiston suunnittelualueen länsiosa sijoittuu 1. vaihemaakuntakaavan mukaiselle tuulivoimaloiden alueelle tv-1 356 Sauviinmäki. Korteperän kaavaluonnoksessa osoitetuista 18:sta voimalapaikoista noin puolet sijoittuu maakuntakaavan tv-1 alueen ulkopuolelle, eikä kaavaluonnoksessa esitettyä ratkaisua voida kokonaisuudessaan pitää maakuntakaavan mukaisena tai siihen tukeutuvana. Todettakoon, että YVA-menettelyssä tutkittavana olevan hankevaihtoehdon VE2 voimaloista noin kahdeksan sijoittuu maakuntakaavan tv-1 alueelle ja kolme voimalaa rajauksen ulkopuolelle. Vaihtoehdon VE2 tukeutuminen maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueeseen varmistuu kaavaehdotusvaiheessa, kun hankkeen jatkosuunnittelussa on huomioitu YVA-menettelystä saatu palaute.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava ja TUULI-hanke

Vastineet 14/01/2026

Pohjois-Pohjanmaan liitossa on vireillä energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan laatiminen. Yhtenä merkittävänä teemana energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa tarkastellaan maakunnan tuulivoiman kokonaisuutta, uusia tuulivoima-alueita ja sähkönsiirtoa maakunnassa. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa osoitetaan lisäksi valtioneuvoston 18.11.2021 päätöksen mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA 2021), uuden luokittelun mukaiset pohjavesialueet (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus), vuosina 2019-2023 kartoitetut ja päivitetyt perinnebiotoopit (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Metsähallitus) valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien osin sekä kaasuputken yhteystarvemerkintä. Uudessa ehdotusvaiheessa kaava-aineistoon on lisätty valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet (VARK 2024, VN 7.11.2024).

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen kuulemisaineisto (kaavaluonnos) oli nähtävillä 8.8.-23.9.2022, palautekooste ja yleisvastine käsiteltiin maakuntahallituksessa 13.2.2023 ja luonnosvaiheen vastineet 5.6.2023. Ehdotusvaiheen viranomaiskuuleminen järjestetään loppuvuodesta 2023. Viranomaiskuulemisen jälkeen edetään julkiseen kuulemiseen vuoden 2024 aikana. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan hyväksymiskäsittelyn tavoiteaika on loppuvuodesta 2024.

TUULI-hanketta (Kestävä tuulivoimarakentaminen Pohjois-Pohjanmaalla) toteutettiin 1.6.2020-30.4.2023 välisenä aikana. TUULI-hankkeessa valmistui useita tuulivoimatuotantoa ja sijoittamista koskevia taustaselvityksiä kuten linnuston päämuuttoreitin päivitysselvitys, viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvitys, susireviiriselvitys, sähkönsiirtoselvitys, maakotkaselvitys ja maisemaselvitys. TUULI-hankkeen sijainninohjausmalli valmistui kesäkuussa 2022 ja sen tulokset olivat energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnoksessa esitettävien tuulivoima-alueiden lähtökohtina. TUULI-hankkeessa tutkittiin pinta-alaltaan vähintään 7 km² suuria tuulivoimaloiden alueita. Luonnos- ja viranomais ehdotusvaiheissa seudullisesti merkittäväksi tuulivoimaloiden alueeksi maa-alueilla (tv-1) määriteltiin vähintään 7 voimalaa. Seudullisesti merkittävän tuulivoimaloiden alueen määritelmä palautettiin julkisessa ehdotusvaiheessa lainvoimaisten 1. ja 3. vaihemaakuntakaavojen mukaiseksi eli seudullisesti merkittävä kokonaisuus on kymmenen (10) tai useampia voimaloita käsittävä tuulivoimahanke.

Maakuntakaavan ehdotusvaiheessa keväällä 2024 toteutettiin Natura-alueita koskeva riskiselvitys, jossa tarkasteltiin Pohjois-Pohjanmaan Natura-alueille tuulivoimarakentamisesta kohdistuvia vaikutuksia ja Natura-alueiden ulkopuolisten suojelualueiden ekologista verkostoa. Selvitys löytyy maakuntakaavoituksen julkisilta verkkosivuilta <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaava/ilmastomaakuntakaava/#naturariskit>.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on edennyt julkiseen ehdotusvaiheeseen. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan julkinen ehdotus käsiteltiin maakuntahallituksen kokouksessa 17.9.2024 § 145 ja se oli nähtävillä 23.9.-24.10.2024 välisenä aikana. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan oli määrä valmistua vuoden 2024 aikana, mutta julkisen ehdotusvaiheen runsaan palautteen, sen edellyttämien työneuvotteluiden ja kaava-aineiston täsmentämistarpeen takia hyväksymiskäsittely siirtyy keväälle 2025. Ympäristöviranomaisten lausunnot toivat esiin sen, että energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavaratkaisua oli vielä tarkasteltava erityisesti Natura 2000-verkoston suojeluperusteiden ja niiden läheisyyteen osoitettujen tuulivoima-alueiden osalta.

Vastineet 14/01/2026

Toisessa julkisessa ehdotuksessa kaavaratkaisua on täsmennetty, tv-alueita on rajattu uudelleen ja viisi tv- aluetta on poistettu. Toisen julkisen kaavaehdotuksen kaavaratkaisusta (tuulivoimaloiden alueet ja sähkönsiirron merkinnät) on laadittu uusi Natura-riskiselvitys, jonka avulla on varmistettu, ettei energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan toisen julkisen ehdotuksen mukainen kaavaratkaisu aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia Natura-suojeluperusteisiin ja Natura 2000-verkostoon. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan toinen julkinen ehdotus käsiteltiin maakuntahallituksen kokouksessa 10.2.2025, ja kaava on julkisesti nähtävillä 17.2.-21.3.2025 välisenä aikana. Tavoitteena on saada energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava maakuntavaltuuston hyväksymiskäsittelyyn toukokuussa 2025. Maakuntakaava-aineisto kohdekuvauksineen löytyy maakuntaaavoituksen verkkosivuilta <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaava/ilmastomaakuntakaava/>.

Voimassa olevan alueidenkäyttölain mukaan seudullisesti merkittävää tuulivoima-aluetta ei voida hyväksyä ennen kuin alue on maakuntavaltuuston hyväksymässä maakuntakaavassa seudullisesti merkittävänä tv-alueena. Maakuntavaltuuston hyväksymispäätös voi olla valituskäsittelyn alaisena oikeusasteissa eli maakuntakaavan ei tarvitse olla lainvoimainen (riittää, että maakuntakaava on kuulutettu voimaan ilman lainvoimaa AKL 201 § mukaisesti). Kuntakaavan selvitykset ja kaavoitus voivat kuitenkin edetä ehdotusvaiheen kuulemiseen saakka.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnos- ja ehdotusvaiheissa Korteperän alueelle ei ole osoitettu uutta tuulivoimaloiden aluetta ja tämä on tuotu esiin kaava-asiakirjoissa. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan toisessa julkisessa ehdotuksessa (MKH 10.2.2025) Pysäysperän sähköasema on osoitettu uutena energiahuollon alueena (en) ja Pysäysperän ja Murtoperän sähköasemien välinen yhteys uutena voimajohdon yhteystarpeena 400 kV (lila nuolipäinen katkoviiva). Voimajohdon yhteystarvemerkillä osoitetaan pitkän aikavälin kanta- tai alueverkon kehittämistarvetta alku- ja loppupisteiden välillä. Yhteystarvemerkinä ei osoita linjan sijaintia.

Pohjois-Pohjanmaan liitto on antanut yksityiskohtaisemman lausunnon Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle hankkeen YVA-menettelystä ja sähkönsiirron vaikutuksista. Kyseinen lausunto on huomioitava Korteperän tuulivoimapuiston jatkosuunnittelussa.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan julkiseen ehdotukseen täsmennettiin useiden kaavamerkintöjen selityksiä ja suunnittelumääräyksiä. Myös tuulivoimarakentamisen yleistä suunnittelumääräystä uudistettiin. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tilanne on edennyt Korteperän tuulivoimaosayleiskaavan luonnoksen selostusraportissa esitetystä. Korteperän kaava-asiakirjoissa on huomioitu julkisen ehdotuksen (MKH 17.9.2024) suunnittelumääräykset ja arvioitu hankkeen suhdetta näihin. Toisessa julkisessa ehdotuksessa (MKH 10.2.2025) suunnittelumääräyksiin tuli vielä muutamia täsmennyksiä, jotka tulee huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa.

Korteperän tuulivoimapuiston kaavaehdotuksessa on varmistuttava energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan yleisten suunnittelumääräyksiä toteutuminen.

Vaikutukset maisemaan

Korteperän tuulivoimahankkeen lähivaikutusalueelle sijoittuu useita arvokkaita maisema-alueita ja rakennetun kulttuuriympäristön alueita ja kohteita. Maisemaan kohdistuvia vaikutuksia (ml. yhteisvaikutukset) on tarkasteltu alueen maisemalle tyypillisten ominaispiirteiden ja herkkyyden arvioinnin, näkyvyysanalyysin ja havainnekuvien perusteella. Vaikutusten arviointi on arvioitu etäisyysvyöhykkeittäin ja arvoalueisiin. Kaavaluonnoksen selostusraportin mukaan maiseman arvokohteista merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat länsipuolella lähimmillään noin 6,5 kilometrin päässä sijaitsevalle valtakunnallisesti arvokkaalle Kalajokilaakson viljelysmaisemille sekä lounaispuolella lähimmillään noin viiden kilometrin päässä sijaitsevalle maakunnallisesti arvokkaalle Ylipään-Karjalahdenrannan kulttuurimaisemat Kalajokivarressa -maisema-alueelle. Molemille arvoalueille maisemaan kohdistuvat vaikutukset on arvioitu suuriksi. Lisäksi suuria maisemaan kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu muodostuvan suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä sijaitseville luonnontilaisille avoimille suo- ja järvimaisemille, joista avautuu tuulivoimaloiden suuntaan näkymiä.

Korteperän tuulivoimahankkeen lähivaikutusalueelle sijoittuu useita toiminnassa olevia tuulivoimapuistoja ja maisemaan kohdistuvia yhteisvaikutuksia muodostuu jokaisessa ilmansuunnassa sijaitsevalle asutukselle. Kaavaluonnoksen selostusraportin mukaan suuria haitallisia yhteisvaikutuksia muodostuisi myös Parkkimäen järven rantamaisemaan. Kaavaehdotusvaiheessa Korteperän tuulivoimahankkeen maisemaan kohdistuvia suuria haitallisia vaikutuksia on lievennettävä.

Hankkeen vaikutuksia metsäpeuraan on arvioitu erillisessä metsäpeuraselvityksessä. Sen mukaan Korteperän alue ei kuulu metsäpeuran talvehtimisalueisiin eikä oleellisesti kesäaikaisiin lisääntymisalueisiin. Korteperän alue nähdään kuuluvan kuitenkin kesä- ja talviaikaisten alueiden välille sijoittuvan vaelluksien aikaisiin elin-alueisiin. Kaavaluonnoksen perustana on YVA-menettelyn laajempi vaihtoehto (VE 1). YVA-selostuksen arvioinnin mukaan vaihtoehdossa VE2 hankealueen itä- ja kaakkoisosa on voimaloista vapaa, mikä tukee metsäpeuran vaellusreittien ja suolinympäristöjen säilymistä metsäpeuralle suotuisana. Pohjois-Pohjanmaan liitto pitää arviota oikeansuuntaisena.

Natura-alueet, luonnon ydinalueet ja niiden väliset ekologiset yhteydet muodostavat ekologisen verkoston, jolla luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja eläinten liikkumisen turvaaminen ovat erityisen tärkeää. Pohjois-Pohjanmaan liiton toukokuussa 2024 valmistuneessa Natura-alueita koskevassa riskiselvityksessä täydennettiin ja määriteltiin Pohjois-Pohjanmaan ekologiset yhteydet ja luonnon ydinalueita yhdistävän ekologinen verkoston rajausta ohjaamaan tuulivoimarakentamista ja välttämään maankäytön muutoksille herkkiä alueita. Tämä ekologinen verkosto on esitetty Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihekaavun ensimmäisen ja toisen julkisen ehdotusvaiheen selostuksen liitekartalla 1 ([Tuulivoima, luonnon monimuotoi-](#)

Vastineet 14/01/2026

[suus ja energiansiirto](#)). Valmistunut selvitys on tarkentanut TUULI-hankkeen viherrakenne- ja ekosysteemi-palveluselvityksessä määritellyjä ekologisia yhteyksiä, ja korvannut ne. Korteperän kaavaluonnoksen asiakirjoissa on huomioitu valmistunut selvitys.

Korteperän suunnittelualueen itäosa sijoittuu ekologiselle verkostolle, joka yhdistää ekologisen verkoston ydinalueita 2, 3 ja 4. Nämä ydinalueet on tunnistettu muun muassa metsäpeuran elinalueiksi ja tärkeäksi metsäpeuran vaellusreitiksi. Kyseinen osa ekologisen verkoston aluetta on myös esitetty Natura-alueita ja ekologista verkostoa koskevassa selvityksessä metsäpeuraverkostona. Näillä alueilla heikentymisen riskiä kasvattavat useat luvitetut ja vireillä olevat tuulivoima-alueet. Tarkemmassa hankesuunnittelussa on kiinnitettävä erityisen suurta huolellisuutta ekologisten yhteyksien säilymiseen ja ekologisen verkoston toimivuuteen. Korteperän tuulivoimapuiston kaavaehdotuksessa on varmistuttava vaikutusarvioinnin ja mahdollisten lieventämistoimenpiteiden avulla Natura 2000-verkoston ja ekologisten yhteyksien säilyminen myös yhteisvaikutusten arvioinnin kautta.

Melu- ja välkevaikutukset

Korteperän tuulivoimahankkeen melu- ja välkemallinnukset on laadittu hankekohtaisesti ja lisäksi voimaloiden yhteisvaikutuksia on arvioitu Sauviinmäen, Ristiniityn, Välikankaan tuulivoimapuistojen sekä vireillä olevien Hakulinkankaan ja Kokkopetäikön tuulivoimahankkeiden voimaloiden kanssa. Korteperän tuulivoimahankkeen melumallinnuksen mukaan kolmessa rakennusreseptoripisteessä kaavaluonnoksen mukainen voimalasijoittelu ylittää 39 dB keskiäänitasot. Yhteismelumallinnuksen mukaan kuuden rakennusreseptoripisteen kohdalla 39 dB:n keskiäänitasot ylittyivät. Vaikka ulkomelutason 40 dB:n ohjearvo ei mallinnuksien perusteella ylity, meluarvot hipovat suuren merkittävyyden rajaa. Meluvaikutus kyseisten rakennusten kohdalla on selkeästi kasvanut. Vaikka Korteperän tuulivoimahankkeen kaavaluonnoksen asuin- ja lomarakennuksiin kohdistuvat meluvaikutukset jäävät alle 40 dB:n, voi Korteperän tuulivoimahanke vaikeuttaa mahdollisten uusien asuin- ja lomarakennuslupien myöntämistä mm. Koposperän, Halmeperän ja Pohjolan asuinalueilla.

Välkemallinnuksen mukaan teoreettinen maksimivälke aika ja yhteismallinnuksen mukainen maksimivälke aika ylittyy kahden tarkastellun rakennuksen kohdalla Koposperällä. Korteperän tuulivoimahankkeen jatko-suunnittelussa on varmistuttava, ettei haitallisia melu- ja välkevaikutuksia muodostu eikä ohjearvoja ylitetä.

Yhteisvaikutukset

Korteperän tuulivoimahankkeen vaikutusalueella on toiminnassa olevia tuulivoimapuistoja ja vireillä useita tuulivoimahankkeita. Korteperän tuulivoimahanketta voidaan pitää länsipuolella sijaitsevan toiminnassa olevan Sauviinmäen tuulivoimapuiston laajennuksena. Korteperän tuulivoimapuiston kaavaehdotuksessa on huomioitava yhteisvaikutukset näiden tuulivoima-alueiden ja sähkönsiirtoratkaisujen kanssa.

Vastine:

- *Pohjois-Pohjanmaan liiton YVA-selostuksesta antama lausunto huomioidaan yleiskaavan jatkosuunnittelussa.*
- *Energia- ja ilmastovaihekaavunkaavan merkinnät ja määräykset huomioidaan kaavaehdotusaineiston valmistelussa.*

Vastineet 14/01/2026

- *Saadun palautteen pohjalta alueen voimalamäärää tarkastellaan uudelleen kaavaehdotusvaiheessa. Ehdotusvaiheessa voimaloiden määrää vähennetään ja voimalasijoittelua keskitetään, mikä vähentää haitallisia maisemavaikutuksia.*
- *Ekologisten yhteyksien säilymiseen kiinnitetään erityistä huomiota kaavaehdotuksen valmistelussa ja muussa hankkeen jatkosuunnittelussa.*
- *Jatkosuunnittelussa varmistetaan, ettei haitallisia melu- ja välkemallinnuksia muodostu. Hankkeen suunnittelussa periaatteena on 2 kilometrin minimietäisyys asutukseen.*
- *Yleiskaavan valmistelussa on huomioitu hankkeiden yhteisvaikutukset YVA-menettelyn pohjalta. Täydennetään kaavaselostuksen yhteisvaikutusten arviointia ehdotusvaiheessa.*

11.) Haapajärven Eräveikot ry 21.3.2025

Haapajärven Eräveikot ei kannata koko hankkeen toteutusta, koska se rikkoo meidän loputkin alueet pykälön metsästys alueesta.

Sinne on jo aikaisemmin tullut useita tuulimyllyjä ja se on aiheuttanut riista kannan vähentymisen ja metsästyksen vaikeuden johtuen tiheästä tie verkostosta.

Pienriistan metsästys ei onnistu juuri lainkaan koiralla, koska tiet on niin lähellä toisiaan.

Hirven pyynti on myös häiriintynyt runsaista tuulimyllyistä.

Jos näitä kuitenkin sinne rakennetaan, niin toivomme vain pienintä mahdollista määrää.

Vastine:

- *Järjestetään kaavaehdotuksen valmistelun yhteydessä erillinen tilaisuus metsästyksen edustajien kanssa.*
- *Tuulivoimapuiston toteutuessakin aluetta on edelleen mahdollista käyttää metsästykseen. Parantunut tiestö tuo kielteisiä vaikutuksia, mutta myös helpottaa alueelle pääsyä ja alueella kulkemista. Toisaalta vaikutukset eläinten käyttäytymiseen voivat tuoda muutoksia metsästysmahdollisuuksiin. Lisäksi luonnonympäristön hiljaisten alueiden määrä vähenee meluvaikutuksen vuoksi.*
- *Täydennetään kaavaselostuksen vaikutusten arviointia riistaan ja metsästykseen kohdistuvien vaikutusten osalta (muun muassa lausunnossa mainitut tiestön vaikutukset).*
- *Saadun palautteen pohjalta alueen voimalamäärää tarkastellaan edelleen uudelleen kaavaehdotusvaiheessa. Ehdotusvaiheessa voimaloiden määrää vähennetään ja voimalasijoittelua keskitetään.*

12.) Luonnonvarakeskus LUKE 28.3.2025

Pyydettyinä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Vastineet 14/01/2026

Luke näkee puutteena, että hankealueen metsäkanalintuja on kartoitettu vain yhtenä vuonna. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle ja siten lisää epävarmuutta. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen. Voimaloiden sijainneista suhteessa soitimiin, Luke huomauttaa, että olemassa olevan kirjallisuuden perusteella VE1 mukaiset etäisyydet metson soitimien ja lähimpien voimaloiden välillä (320 m ja 460 m) ovat riittämättömiä.

Luke huomauttaa, että selostuksessa mainitut lajit käyttävät myös tavallisia talousmetsiä elinympäristöinä. Vaikutuksia voi siis syntyä myös näiden ympäristöjen pirstoutuessa ja muuttuessa mahdollisesti aiempaa heikommiksi elinympäristöiksi. Luke huomauttaa myös, että hankkeen mahdolliset vaikutukset tulevat muiden tekijöiden aikaansaamien vaikutusten lisäksi.

Luke huomauttaa, että jos elinympäristöjen laatu ja ympäristön kantokyky heikkenee, voi tuulivoimalla olla kauaskantoisempia vaikutuksia kuin mitä selostuksessa on arvioitu, erityisesti mikäli näillä muutoksilla on vaikutuksia lajien lisääntymiseen.

Selostuksessa hankkeen vaikutukset eläimistöön arvioidaan pääasiassa vähäisiksi. Luke huomauttaa, että tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. On tärkeää tiedostaa, että vaikutusten mitta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja mm. useiden alueella olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi. Siksi Luke huomauttaa, että vaikutusten osalta tehdyt johtopäätökset sisältävät riskin virhearvioinneille erityisesti pitkällä aikavälillä.

Lausunnon tiivistelmä

Luke näkee puutteena, että hankealueen metsäkanalintuja on kartoitettu vain yhtenä vuonna. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle ja siten lisää epävarmuutta. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen. Voimaloiden sijainneista suhteessa soitimiin, Luke huomauttaa, että olemassa olevan kirjallisuuden perusteella VE1 etäisyys metson soitimien ja lähimpien voimaloiden välillä (320 m ja 460 m) on riittämätön. Yhtenäiset häiriöttömät luontoalueet ovat tärkeitä ihmistoimintaa karttaville lajeille kuten metsäpeura ja suurpedot. Luke näkee, että vaikutusten osalta tehdyt johtopäätökset tässä tarkastellun lajiston osalta, sisältävät riskin virhearvioinneille erityisesti pitkällä aikavälillä.

Vastine:

- Täydennetään kaavaselostuksen vaikutusten arviointia lausunnossa esille nostettujen teemojen ja vaikutusten osalta. Tuodaan aiempaa vahvemmin esille myös arviointiin liittyvä epävarmuustekijät.
- Saadun palautteen pohjalta alueen voimalamäärää tarkastellaan uudelleen kaavaehdotusvaiheessa. Ehdotusvaiheessa voimaloiden määrää vähennetään ja voimalasijoittelua keskitetään. Uudessa sijoittelussa huomioidaan kaavaluonnosta pitempi etäisyys metson soidinpaikkaan.

Vastineet 14/01/2026

Vastineet mielipiteisiin:

1.) Yksityishenkilö 21.3.2025

Toteutuessaan tuulipuistojen laajeneminen tappaa paikallisen metsästysseuran metsästysmaaston käytännössä täysin. Jo nykyisten tuulivoimapuistojen alueilla riistakannat ovat pienentyneet todella paljon entisestään. Virkistyskäyttöarvo katoaa muutenkin, kun metsämaasto muistuttaa teollisuusaluetta. Myös maisemahaitta on todella merkittävä näin paikallisena asukkaana. Myllyt ja myllyjen vaikutus näkyy jo nyt keskustan tuntumassa.

Vastine:

- *Järjestetään kaavaehdotuksen valmistelun yhteydessä erillinen tilaisuus metsästyksen edustajien kanssa.*
- *Tuulivoimapuiston toteutuessakin aluetta on edelleen mahdollista käyttää metsästykseseen. Parantunut tiestö myös helpottaa alueelle pääsyä ja alueella kulkemista. Toisaalta vaikutukset eläinten käyttäytymiseen voivat tuoda muutoksia metsästysmahdollisuuksiin. Lisäksi luonnonympäristön hiljaisten alueiden määrä vähenee meluvaikutuksen vuoksi.*
- *Täydennetään kaavaselostuksen vaikutusten arviointia riistaan ja metsästykseseen kohdistuvien vaikutusten osalta.*
- *Saadun palautteen pohjalta alueen voimalamäärää tarkastellaan uudelleen kaavaehdotusvaiheessa. Ehdotusvaiheessa voimaloiden määrää vähennetään ja voimalasijoittelua keskitetään, mikä vähentää haitallisia maisemavaikutuksia sekä metsästykseseen ja virkistykseen kohdistuvia vaikutuksia.*

2.) Yksityishenkilö 21.3.2025

Korteperän tuulivoimahankkeen alue on merkittävä kohde luonnossa liikkujille ja luonnosta nauttiville ja siellä harrastaville ihmisille. Alueellemme on rakennettu tuulipuistoja ripotellen ympäri pitäjää pirstaloimalla voimaloilla ja tieverkostoilla isompia metsäalueita. Tämän hankkeen alue on merkityksellinen minulle henkilökohtaisesti sekä monille muille metsästyksen, marjastuksen, sienestämisen ja retkeilyn kannalta.

Suuret tuulivoimalat myös aiheuttavat ikävän maisemahaitan, jos kotini ikkunasta ja takapihaltani näkyisi punaiset valot jatkuvasti. Haluankin ilmaista siis mielipiteeni, ettei tätä aluetta tulisi hajottaa tuulivoimaloiden alle. Tuulivoimalat mitätöi tunteen luonnonrauhasta jatkuvalla huminalla, punaisilla valoilla ja vieressä olevilla teillä. Näiden pienten kuntien veto- ja pitovoima on nimenomaan luonnossa, joten ei pilata sitä joka suunnalta.

Vastine:

- *Tuulivoimapuiston toteutuessakin aluetta on edelleen mahdollista käyttää metsästykseseen ja virkistykseen. Parantunut tiestö myös helpottaa alueelle pääsyä ja alueella kulkemista. Toisaalta vaikutukset eläinten käyttäytymiseen voivat tuoda muutoksia metsästysmahdollisuuksiin. Lisäksi luonnonympäristön hiljaisten alueiden määrä vähenee meluvaikutuksen vuoksi.*

Vastineet 14/01/2026

- Täydennetään kaavaselostuksen vaikutusten arviointia metsästyksen ja virkistykseen kohdistuvien vaikutusten osalta. Järjestetään kaavaehdotuksen valmistelun yhteydessä erillinen tilaisuus metsästyksen edustajien kanssa.
- Saadun palautteen pohjalta alueen voimalamäärää tarkastellaan uudelleen kaavaehdotusvaiheessa. Ehdotusvaiheessa voimaloiden määrää vähennetään ja voimalasijoittelua keskitetään, mikä vähentää haitallisia maisemavaikutuksia sekä metsästyksen ja virkistykseen kohdistuvia vaikutuksia. Melu- ja välkemallinnukset tarkistetaan vastaamaan uutta kaavaratkaisua.

3.) Yksityishenkilö 21.3.2025

Korteperän tuulivoimahankkeen alue on merkittävä kohde luonnossa liikkujille ja luonnosta nauttiville ja siellä harrastaville ihmisille. Alueellemme on rakennettu tuulipuistoja ripotellen ympäri pitäjää pirstaloimalla voimaloilla ja tieverkostoilla isompia metsäalueita. Tämän hankkeen alue on merkityksellinen minulle henkilökohtaisesti sekä monille muille metsästyksen, marjastuksen, sienestämisen ja retkeilyn kannalta.

Suuret tuulivoimalat myös aiheuttavat ikävän maisemahaitan, jos kotini ikkunasta ja takapihaltani näkyisi punaiset valot jatkuvasti. Haluankin ilmaista siis mielipiteeni, ettei tätä aluetta tulisi hajottaa tuulivoimaloiden alle. Tuulivoimalat mitätöi tunteen luonnonrauhasta jatkuvalla huminalla, punaisilla valoilla ja vieressä olevilla teillä. Näiden pienten kuntien veto- ja pitovoima on nimen omaan luonnossa, joten ei pilata sitä joka suunnalta.

Vastine:

- Tuulivoimapuiston toteutuessakin aluetta on edelleen mahdollista käyttää metsästyksen ja virkistykseen. Parantunut tiestö myös helpottaa alueelle pääsyä ja alueella kulkemista. Toisaalta vaikutukset eläinten käyttäytymiseen voivat tuoda muutoksia metsästysmahdollisuuksiin. Lisäksi luonnonympäristön hiljaisten alueiden määrä vähenee meluvaikutuksen vuoksi.
- Täydennetään kaavaselostuksen vaikutusten arviointia metsästyksen ja virkistykseen kohdistuvien vaikutusten osalta. Järjestetään kaavaehdotuksen valmistelun yhteydessä erillinen tilaisuus metsästyksen edustajien kanssa.
- Saadun palautteen pohjalta alueen voimalamäärää tarkastellaan uudelleen kaavaehdotusvaiheessa. Ehdotusvaiheessa voimaloiden määrää vähennetään ja voimalasijoittelua keskitetään, mikä vähentää haitallisia maisemavaikutuksia sekä metsästyksen ja virkistykseen kohdistuvia vaikutuksia. Melu- ja välkemallinnukset tarkistetaan vastaamaan uutta kaavaratkaisua.